

GEK

zetek.
airbanks-mérleg
rendkívül érteke-
snek ellátva.
és könnyű keze-
se világállításo-
Hűvös mérleg.
- melyek súlyok-
mérleg aránál
titelesítés csoma-
adás beufoglaltat-
szak-mérlegeink
nk a legkedvel-

gye'et alatt áll,
vezérigazgató
2.
t - K. Megyer

ITALA.

Elterjedve és kedvelve az egész földrészen.
AVIZ
- avanyuviz.

ervek hu-
snél orvosi

ITALA.

vára
n YULT

peit,
szágban

ke.
ek."

iaczon

t

ali, új
gyógy-
ben

ayben

er.

M. k. dohány és szivarárúda.

er.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Szabóvári-utca SIMON-úcz Kuna József ur
kereskedésével szemben.

HIRDETMÉNYEK.

előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szerkesztéséről és a kiadás körüli
minden közlemények ide intendőek.

Hírmegjelölések csak ismert kézzel
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár

Helyben házhoz hordva vagy vidéki
postán küldve

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 frt — kr.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy hóra 1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Ol-hasábpetitisor egyszeri beiktatásáért 5k.
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyiltér 4 hasábpetitisorért 20 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
ajánlás sora 50 krajczár.

XVI. évfolyam 1889.

Debreczen. Kedd Junius 25.

124. szám.

A delegátusok a királlyal.

(Junius 23-án.)

A király ő felsége tegnapelőtt délelőtt fogadta a bécsi burgban, a szokásos ünnepélyes szertartások közt, az osztrák és magyar delegáció tagjait. Minthogy a mi delegátusaink vendégek Bécsben, a rendes szokáshoz híven a magyar delegáció járult először a király színe elé.

Delegátusaink délelőtt gyülekeztek az ülésteremben s miután gróf Zichy Ferencz enük közölte a királyhoz intézendő üdvözlőbeszédet, diszmagyarban bajtattak a burgba, melynek elfogadótermében félkörben állva várta a királyt, a ki szokott kíséretével lépett be s a trón előtt állott meg.

Gróf Zichy Ferencz ekkor előlépve, elmondta az üdvözlőbeszédét. Mindenekelőtt a delegátusok hódolatát tolmácsolta, aztán érinté, hogy az európai nemzetközi viszonyok nem mondhatók kedvezőknek, a közmivvelés és közgazdaság terén megindult tevékenység folytatására; s hogy a további haladáshoz és a megkezdett műbefejezéshez okvetlen szükséges a béke további föntartása. Epen azért szükséges a véd-ő fejlesztése s harokész állapotban való tartása. A delegátusok tehát ebből a szempontból fogják elbirálni a hadügyi kormány előterjesztéseit s hazafias kötelességnek tartják megszavazni minden áldozatot, a melyre okvetlen szükség van; de a legnagyobb áldozatkészségnek határt szab a jelen pillanatban Magyarország pénzügyi helyzete, mely a lehető legnagyobb takarékosságot parancsolja. Azon reményben várják a kormányt a külügyi helyzetről adaudó fövilágításait, hogy a kormány olyan külpolitikát fog folytatni, mely a béke lehető föntartását tűzi ki főcélul, de érvényesíti befolyását a kereskedelem s közgazdaság érdekében is. — Csak ez a politika lelkesítheti s erősítheti a monarchia népeit, hogy ha kell, mindenkor és mindenki ellen megvédhessék a monarchia érdekait. Végül a nemzet és a hadsereg közti benső viszony szükségét emelte ki s aztán ő felsége életetésével végezte beszédét.

A harsogó éljenzés csillapultával a király ő felsége a következő trónbeszéddel válaszolt:
„Öszinte megelégedéssel fogadom az Önök hű hódolatát, a melyről épen most biztosítottak és megindult szívvel gondolok a monarchia minden népének hozzá, a királyné és házamhoz való rendíthetlen hűsége és ragaszkodása száma-

te elkeseredetten és megvetette ösztönszerűleg. Gyakran emlegette Krisztus urunk szavait: „Asszony! micsoda közösség van köztem és közötted? És hozzátette: „Azt mondhatnánk, hogy az Isten is elégedetlenkedett e teremtménye fölött, Az nem tett előtte különbséget, ha a nő ártatlan kis gyermek volt is, a kiról a költők oly tiszta tüzzel énekének. Nő volt a kísértő, a ki elcsábította az első embert és most is folytatja a kárhózat munkáját. A nő gyöngye, veszélyes, rejtőleges teremtet. És szászor jobban, mint kárhózatot testét, gyűlölte szerető lelkét.

Néha-néha őt is elfogta a gyöngéség, a mi hozzájuk vonzotta, de nem tántorodott el, Isten az ő véleménye szerint, csak azért teremtette az asszonyt, hogy a férfit megkísértse és kipróbálja. Nem szabad tehát hozzájuk közelíteni, csak óvatos elővigyázattal és félelemmel.

Csak az apácák iránt viseltetett némileg kegyesebb indulattal, a kiket a fogadásuk sérthetlenné tett; de azért a szegény apácákkal is vasszigorral bánt; mintha belátott volna remegő szívükbe, mintha tudta volna, hogy ott lappang az a vágy, a mely néha őt is megtámadta, noha irtózott a gondolatától is.

Látta ezt az érzelmét szemekben, a melyek nedvesebbek voltak a kegyellettől, mint mások szemei, rajongásukban, a mire őket nemük indította, szerelmes odaadásokban Krisztus iránt; érezte a gyöngéséget édeskés szavukban, midőn hozzá beszéltek, lesütött szemekben, lemondásuk könyeiben, midőn őket durván megdorgálta.

S fejét csóvalta, midőn a kolostor kapuján kilépett és gyors léptekkel távozott el onnan, mintha vész e'öl futna.

Volt egy unokahuga, a ki anyjával

ben az esztendőben is annál bizonyosabban fogják fedezni, minél inkább konstatalható gazdasági fejlődésük folytonos haladása.

Az asszonyokat pedig gyűlölte, gyűlöl-

talán nyilvánulásaira, a melyek nekünk mély bánatunkban vigasztalást és erőt nyújtottak.

Sem a külhatalmakhoz való viszonyainkban, sem külügyi politikánk általános irányában nem állott be változás.

Szövetségeseinkkel teljes egyetértésben helyt áll kormányom a még folytonosan bizonytalan európai helyzet békés fejlesztéséért; s erős benne a remény, hogy számunkra a béke állásai továbbra is megmaradhatnak, daczára a hadi erő mindenütt való folytonos fokozásának, a mi minket is arra kényszerít, hogy hadképességünk tökéletesítésében meg ne álljunk.

Milán szerb király sajnálatos elhatározása, mely szerint a trónról lemondott, Sándor király kiskorúsága idejére a hatalmat egy kormányzóság kezeibe adta, mely engem a legformálisabb módon biztosított, hogy az Ausztria-Magyarországgal való eddigi barátságos viszonyt folytatni s ápolni óhajtja. A szomszéd királyság iránt jóakaró érzelmekkel eltelve, én is részéről ugyanezt óhajtom és reményem, hogy a szerbek ildomosága és hazafisága az országot komoly veszélytől meg fogja óvni.

Bulgáriában rend és nyugalom uralkodik és örvedetes, hogy konstatalni lehet a folytonos haladást, mely ez országban, nehéz állapotba daczára, tapasztalható.

Kormányom a monarchia pénzügyi helyzetét teljesen méltányolván, a sorhad s a hadi tengerészet összszerűségét a legszükségesebbre törekedni szoritani. A rendkívüli szükséglet következtében első sorban ama katonai óvintézkedések szükségesszerű folytatását nem lehet mellőzni, a melyekre önök a mult évben rendkívüli hitelt szavaztak meg, továbbá azon elodázhatlan rendszabályokat, a melyek a sereg harcoképességének erősítése és fokozása szempontjából el nem engedhetők.

Bosznia és Hercegovina bevételei ez országok közigazgatásai költségeit eb-

együtt elégedt egy szomszédos házaeskában. Abblól is irgalmas nővért akart csinálni.

A leány szép volt, szellemes és dévaj. Midőn a pap komolykodott, ő mosolygott, s midőn az megharagudott reá, hevesen átölelte őt, szívéhez szoritotta, miatt az önkéntelenül iparkodott menekülni a merénylőtől, a mely azonban mégis örömmel töltötte el, fölbresztvén benne azt az atyai érzelmét, a mely minden emberben szunnyadoz.

Gyakran beszélt neki az Istenről, az ő Istenéről, a mezei uton haladva oldala mellett. A leány nem igen figyelt reá; az eget, a pázsitot, a virágokat nézte oly életörömmel, a mely csakugy ragyogott a szeméből. Majd birtelen tovaszökelle megfogott egy pillangót s odahozva azt, fölkiáltott:

— Nézd csak, nagybátyám, milyen szép, szeretném megcsókolni! — Es ez a vágy, megcsókolni a pilléket, a szitakötöket, nyugtalanította, megzavarta, fölháborította a papot; mert fölismerete benne azt az érzelmét, a mely mindig ott ás vés az asszonyok szívében.

Egy nap a sekrestyés felesége, a ki a Marignan gazdasszonya is volt, óvatosan tudtára adta, hogy az unokahugának kedvese van.

A pap borzasztó fölgerjedést érzett, lábai a földre gyökereztek, — a megörülés küszöbén állott.

Midőn annyira magához tért, hogy gondolkodhatott és beszéhetett, fölkiáltott: „Ez nem igaz! Maga hazudik, Melánia!”

De a parasztasszony szívére tette a kezét:

— Ugy áldjon meg az Isten, a hogy igazat mondok, tisztelendő ur! En mondom önnek, hogy minden este elmegy, mihelyt az ön nővére lefeküdt. A folyóparton találko-

zott. Csak menjen oda tíz és tizenkét óra között!

A pap heves léptekkel járkált föl s alá, mint nagy gondot adó fötrepenseiben tenni szokta. Az egész napon át nem lehetett szavát venni, némán évődött haragjában. A pap dühéhez még az erkölcsi atya, a gyám kétségbeesése is járult, a ki meg volt csalva, meg volt lopva ki volt játszva egy gyermek által; a szülőknek az az elképedő fölháborodása, a kiknek a leányuk tudtukra adja, hogy nélkülük és ellenük már választott magának férjet.

Ebéd után megkísérlette egy kicsit olvasni, de nem volt képes, és mindinkább kijött a sodrából. Midőn esteli tiz órát ütötte, vette a kalapját s egy félelmes bunkósbottot, a melyet éjjeli kimeneteli alkalmával használ, midőn beteghez kellett mennie. Előbb — mosolygva nézte ezt a roppant haramia fegyvert.

Aztán hirtelen fölemelte s fogait csikorgatva lesújtott vele a székre, — a melynek szalmafonatu ülése rögtön beszakadt.

Fölynyitotta a kaput, hogy távozzék; de megalapodott a küszöbön, meglepetve a tele hold világa által, a mely oly fényes volt, hogy tán még sohasem látta hasonlónak.

S mert rajongó lelkületű volt, a minőnek az egyház szolgáinak, ez ábrándos költőknek, lenniük kell, — egyszerre elbájolv érezte magát a sápadt új napszerű, nyájas szépsége által.

Kis kertjében a fák, a melyek a barátságos fényben fürödtek, úgy susogtak ezüstösen cislógó leveleikkel, míg a dus folyondár, a háza falára szövődve, elbivölő illatot lehel s a lanyha éjszakában édesbalzsamu fuvalom áramlott tova.

Hosszan föl föllélegzett, itta a levegőt, mint az iszákosok a bort; aztán lassu léptek-

itt is közbelépni a törvény embereit. De hitünk szerint nem fogják vesztett ügyüket életre galvanisálni s a közelgő parlamenti választások is hiábavalóknak fogják bizonyítani erőlködéseiket.

Egyetemi reform.

(F.) Egyetemi viszonyaink jogi karának gyökeres reformját veszik czélba Csáky Abin vallás- és közoktatásügyi miniszternek legújabb rendelete, mert teljes erővel ki akarja úzni azon, a köztudatba sajnos gyakorlat folytán átment fölfogást, hogy a jogi kar az egyetemen nálunk teljesen fölösleges. Nem igaz, és nem lehet tűrni, hogy ilyen botrányos állapot a tudományos műveltségnek szégyenére létezzék. Pedig jelelenleg tényleg úgy van, hogy a jogász gyerek (t. i. igen sok esetben) valami ismerőse, barátja, collegája által beiratja magát, még pedig akármilyen tárgyra, az neki mind-egy, csak a szabályok követelte tárgyakból semmi ki ne maradjon, előadásokra úgy se jár be, mert vagy föl se jön hazulról, hanem valamely vidéki városban éli világát vagy tengeti életét, vagy pedig a fővárosban lumpol s az egyetemnek tájékkára se néz, csak a föl év végén ismét aláírtni az indexet. Mikor aztán a vizsgálat ideje közeledik néhány héttel előbb hamarjában szerez valahonnan kölcsön tankönyveket, s ebben az időben éjjel nappal aztán falja a kézi könyveket, anélkül azonban, hogy abból valamit megemészteni képes volna. Azután „neki megy“ a vizsgálatnak, s ha sikerül átcsuszni, annál jobb; ha nem sikerült a risiko, újra meg próbálja ismételni, amikor mint ismétlőt könnyebben bocsoztatják át. Ilyen tanulmányi praxis mellett bizony teljes fölösleges volt a jogi kar, egészen meddő volt annak működése, s bizony akármikor becsukták volna, hiányát csak épen az a néhány szorgalmas hallgató érezte volna, ki az előadások látogatását és a folytonos tanulást egymással párhuzamosan folytatta.

Azán hirtelen fölemelte s fogait csikorgatva lesújtott vele a székre, — a melynek szalmafonatu ülése rögtön beszakadt.

Fölynyitotta a kaput, hogy távozzék; de megalapodott a küszöbön, meglepetve a tele hold világa által, a mely oly fényes volt, hogy tán még sohasem látta hasonlónak.

S mert rajongó lelkületű volt, a minőnek az egyház szolgáinak, ez ábrándos költőknek, lenniük kell, — egyszerre elbájolv érezte magát a sápadt új napszerű, nyájas szépsége által.

Kis kertjében a fák, a melyek a barátságos fényben fürödtek, úgy susogtak ezüstösen cislógó leveleikkel, míg a dus folyondár, a háza falára szövődve, elbivölő illatot lehel s a lanyha éjszakában édesbalzsamu fuvalom áramlott tova.

Hosszan föl föllélegzett, itta a levegőt, mint az iszákosok a bort; aztán lassu léptek-

zott. Csak menjen oda tíz és tizenkét óra között!

A pap heves léptekkel járkált föl s alá, mint nagy gondot adó fötrepenseiben tenni szokta. Az egész napon át nem lehetett szavát venni, némán évődött haragjában. A pap dühéhez még az erkölcsi atya, a gyám kétségbeesése is járult, a ki meg volt csalva, meg volt lopva ki volt játszva egy gyermek által; a szülőknek az az elképedő fölháborodása, a kiknek a leányuk tudtukra adja, hogy nélkülük és ellenük már választott magának férjet.

Ebéd után megkísérlette egy kicsit olvasni, de nem volt képes, és mindinkább kijött a sodrából. Midőn esteli tiz órát ütötte, vette a kalapját s egy félelmes bunkósbottot, a melyet éjjeli kimeneteli alkalmával használ, midőn beteghez kellett mennie. Előbb — mosolygva nézte ezt a roppant haramia fegyvert.

Aztán hirtelen fölemelte s fogait csikorgatva lesújtott vele a székre, — a melynek szalmafonatu ülése rögtön beszakadt.

Fölynyitotta a kaput, hogy távozzék; de megalapodott a küszöbön, meglepetve a tele hold világa által, a mely oly fényes volt, hogy tán még sohasem látta hasonlónak.

S mert rajongó lelkületű volt, a minőnek az egyház szolgáinak, ez ábrándos költőknek, lenniük kell, — egyszerre elbájolv érezte magát a sápadt új napszerű, nyájas szépsége által.

Kis kertjében a fák, a melyek a barátságos fényben fürödtek, úgy susogtak ezüstösen cislógó leveleikkel, míg a dus folyondár, a háza falára szövődve, elbivölő illatot lehel s a lanyha éjszakában édesbalzsamu fuvalom áramlott tova.

S aztán mi vagyunk a híres jogász nemzet! Milyen nevelés és sajnóskövetkezmenyek keletkeznek ebből, — azt méltó megütközéssel kellett észlelni, hogy az új generációból rekondált hivatalnokcontingensnél nem tudományos készségről, de átlag egyáltalán elméleti ismeretekről se lehetett szó.

Ez oly óriási hiba, melyen azonnal és gyökeresen kell segíteni, mert különben hivatalnok testületünk nagy része mintegy áldozatul esik az esztelen fiatalok könnyelműségeinek. Segíteni kell okvetlenül, még akkor is ha ez a ledér kötelesegteljesítés némi általános felfogáson alapszik, s ha force-irozni is kellene a változást. Ezt olvassuk ki Csáky miniszter erélyes rendeletéből s ezért fűdvöljük azt igen nagy megelégedéssel.

Az egyetemi tanszabadság ugyan nem marad sértetlen ezen rendeletről, de az nem is döntő körülmény. Döntő az, hogy a teljes tanszabadságra a mi ifjuságunk nagy része még nem érett. Németországban ki van e szabadság mondva a legszélesebb mértékben, de ott az egyetemi hallgatók tudnak avval élni, tudják annak előnyeit előmenetelük érdekében felhasználni; ellenben nálunk egy nagy rész csak visszaélni tud e nagy szabadsággal, s valóságilag úgy magyarázza gyakorlatilag, hogy szabad tanulni, vagy nem tanulni. Nem való a könyebb véri magyar ifjuságnak az, ami az alapos pedáns németnek megfelel, mert egészen más eredményekre vezet itt és ott.

De nem csak az iránt intézkedik a miniszteri rendelet, hogy a jogász urak szorgalmasabban hallgassák az előadásokat, hanem az iránt is, hogy tényleg tanuljanak, s ne lopják az időt haszontalanul. Hogy ne csak abból álljon az egész évi működés, hogy az utolsó hetekben átlapozzák a tankönyveket, hanem részletesen és alaposan tanuljanak és készüljenek az egész éven keresztül. E célból a collégiákat tetemesen megakarja szaporítani a rendelet, és bizonyos mértékben kötelezővé akarja tenni a collégiálást.

Végül még egy nagy anomáliát akar a rendelet megszüntetni, mely eddigelé a lezkepeznek ügyében fennállott. Aránytalan visszasság ugyanis az, hogy vannak tanárok, kik 3000 frtnyi fizetésükön föltül lezkepeznek, vizsgálati díjakból még egyszer usque meg kétszer anynyi jövedelmet húznak, holott sokkal nagyobb azok száma, kiknek pláne fizetése is esetleg mint rendkívülieknek kisebb, s azon amin alig van számbavehető jövedelmük, jöllehet ez utóbbiaknak ép oly fárasszót, sőt nem egy esetben még jóval fárasszób munkát kell végezniök évről-évre, mint amazoknak.

kel haladt előre, elandolgozva, elesudálkozva, unokahugát majdnem elfeledve.

Midőn a mezőre ért, megállott, hogy a bübajos csillámban fűrdő síkságot szemlélje, ellágyitva gyöngéd örömtől. A varangyok színelenül hallatták hirtelen elcsattanó, fém csevegési hangjukat; messziről a csalogányok dala áradt feléje, a mely ábrándokra hajt anélkül, hogy gondolkodni készletne; ez a csokolódzshoz, a holdfényes éj esábjaihoz való halk, reszkető zene.

Az abbé tovább ment, de az erélyét már elvesztette, a nélkül, hogy maga is tudná miért. Mintha elgyöngült volna, mintha ájulás könyűkézén; szeretett volna leülni, itt maradni és nézni, bámulni az Isten munkájában. Távol a láthatár alján, a folyócska kanyarulatait utánozva egy hosszú sor nyárfák egyezett. Finom, fehér köd vette körül a hegyeket s ezt a lenge föllegét áthatotta, megozústozta, bübajossá tette a holgszár.

A pap még egyszer megállott, lelke mélyéig megindulva az érzékenyüléstől, a mely folyton növekedtt, ellenállhatatlanul.

S valami kételey, különös nyugtalanság szállta meg; érezte lelkében fölmerüni azon kérdések egyikét, a miket magának néha fölített.

Miért alkotá ezt az Isten? Ha az éj az álomnak, az öntudatlanságnak van szánva, midőn mindent felejtünk, miért azt még bájosabbá tenni, mint a nap, vonzóbbá, mint a hajnal és az alkony; minek ragyog ott az a csásos tünde csillag, a mely költőibb, mint a reggel fölkelő verőfényes égites, s miért látszik az arra rendeltetve, hogy megvilágítsa azokat a dolgokat, a mik a vakító, perszelő fény számára gyöngédek, rejtelmek?

Miért nem nyugszik el ilyenkor az énekes madarak legkiválóbbja, mint a többiek; miért beszél ilyen bübajos nyelven a remegő éjnek?

Ilyen fontos három kérdés, s különösen az utolsó elég kényes is, melyeknek megoldását Csáky czélba vette. Ha segít rajtuk, igen nagy bajokat fog megszüntetni. Hogy lesz hozzá szerencsés keze, tapintata de erélye is, abban — Csáky Albin grófról lévén szó — egy pillanatig sem lehet kételkednünk.

Napi hírek.

Dalestély. A városi dalárda f. hó 30-án az az a jövő vasárnap — a Szikszay fűrdő helyiség díszes csarnokában tartja meg szokásos dalestélyét. Azonban ezuttal már, és ezután sem fog az plakátok útján közhírre tétetni, mivel a dalárda választmánya elhatározta, hogy dalestélyeit szigoruan zártkörűvé teszi, s azokat alapító és pártoló tagjai valamint kizárólag csak a műveltség közönség számára rendezi. Az alapító és pártoló tagokon kívül meghívottaknak tekintenek a m. k. honvédség és közhadsereg tisztikara, az összes tanárok, az akadémiák összes ifjusága, ügyvédi kar, kereskedői testület az összes hivatalnokok és tisztviselők — mindannyian családjuk és hozzátartozóikkal, valamint a hozzájuk esatlakozó vendégeikkel. A kik itt el nem soroltattak, vagy a kik tevédesből külön meghívót nem kaptak, de azt megnyerni óhajtanak, forduljanak ez iránt a dalárda elnökségéhez, hol az készséggel fog számukra kiszolgáltatni. Ezen intézkedése a dalestély választmányának egyedül azt czéllozza, hogy dalestélyei minden tekintetben kifogástalanok, s minden követelményeknek megfelelőek legyenek s ezen estélyek eddigi jó hírneve továbbra is megőriztessék.

Kaszálók helyszínelése. A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság kiküldöttének, hivatalos tudósítása alapján értesítettik a lakosság, hogy az alább ir napokon következő kaszálók birtokosok kaszálói fognak telekkönyvezés czéljából helyszíneltetni. **Hafápon:** 1889 június 27-én: Beke Károly 2521, Takács Mihály örök. 273, Major Bálintné 3689, Márton József Cs. u., Rácz Mihályné 189, Tóth István 2054, Pataki István 203 Bóldog Dávid 1225. — Június 28-án: Csáky István 3241, Szilágyi Istvánné 725, Sipos István 702, Székely Istvánné 523, T. Nagy János örök. 1869, Szabó Ferenc 2218. — Július 1-én: Ötvös József 558, Szodrai István 2725, Fazekas János 1182, Nagy Bálint 2721, Pálfi István 2602, Nagy János örök. 1154, Gál József 535, Kozma Péter 1617. — Július 2-án: Miskolci Mihály 214, Antal Bálint 3610, Pataki István 203, M. Tóth Mihály 2609, Bundi József 744, Varjas Jánosné 185, Kerkéjártó András 1282, Miskolci Istvánné 198. — A jelentkezés és tárgyalás a halápi erdészlakban történik s onnan folytatatik az eljárás a helyszínelés. — A meg nem jelenők vagy közre nem működők részére költségükre képviselő rendeltetik s ezzel hajtatik végre az eljárás. — A városi tanács.

A honvédségnél a tervezett reformokat, azaz zászlóaljankint 3—3 századkeret felállítását, mint értesülünk, július hó 1-vel rendeleti uton léptetik életbe. Az ennek folytán szükségessé váló tömeges előléptetés s augusztus 15-én lesz, mely ideig a közös hadseregtől átióvó tisztek ügyét is rendezik. A mai megállapodások szerint jabbadán idősebb századosok és több törzstiszt át

Miért van a holdra az a lenge félfátyol vetve? Miért reszket a szív, miért indul föl a lélek, miért lankad el a test?

Honnan jó a csabátásokban az a tábor, a melyet az ember remetszokájában sohasem lát? Kiknek a számára van föntartva ez a nagyszerű látvány, ez a duszgadzog költészet, a mit az ég áraszt a földre?

Az abbé nem értette ezt. De ime, ott a folyó mentén, a bőlögő fák között két árny jelent meg. Egymás mellett haladtak lassan.

A férfi magasabb volt s kedvesét átölve tartotta, néha néha megcsókolta a homlokát. Merengve esudálták a mozdulatlan, néma tájképet, s mely mintegy isteni ajándék tárukt elébük. S mindketten egy lénynek látszottak lenni, egy lénynek, a kinek számára volt rendeltetve a hallgatag nyugalmis éj; s úgy közeledtek a pap felé, — mintegy eleven válasz, a mit az Ur az ő kérésére adott.

A pap állva maradt, szíve hevesen dobogott, — bibliai jelenetet völt látni, Ruth és Booz szerelmét, az Isten akaratanak olyan teljesülését, mint a minőről a szentkönyvek beszélnek. S fejében zavarosan visszhangoztak az Enekek énekeinek versei, a test, a lélek sóvár kiáltásai, a gyöngéd, lángoló költeménynek egész forró költészet.

S magában azt mondá: — „Az isten talán azért teremtette az ilyen éjszakákat, hogy eszményivé tegye az emberek szerelmét!”

Ráismert unokahugára, — de magában most már azt kérdezte: nem kell-e engedelmeskednie I-tennek? S nem engedi-e meg az isten a szerelmet, midőn láthatólag ily bájos ragyogással veszi körül?

S megzavarodva, szinte megszegeyenülve futott el onnan, mintha egy olyan templomba hatolt volna be, a hová neki nem volt szabad belépnie.

vételéről lehet csak szó, mert a közös hadigymiszter fiatal tiszteket és hadapródokat nem akar átadni. Az augusztusi előléptetésnél 60—80 fő hadnagy lesz századosá és mintegy 100 hadnagy főhadnaggyá; az esők az új századok parancsnokságát veszik át, a már rangidősebb főhadnaggyakkal együtt. — Az új fegyvergyárnál felállított „fegyver átvevő bizottság”, — mivel a gyár a munkát meg nem kezdhetette, jelenleg több forrásban a Manlicher-fegyver megismertetésével foglalkozik melyre a zászlóalj és dandárfejeztiszteket s a zászlóaljpuskaműveseket rendelték be.

Kikkel és miről beszélgetett a király. A magyar delegáció fogadásakor midőn a királyi beszéd elmondása után Ó Felsége lezállt a trónról, celet tartott. Legelőször is a delegáció elnökét, gróf Zichy Ferenczet szólította meg, szép példánnyal nevezvén, hogy agasztán létre ily nyári melegben is megjelent a delegációkban; továbbá dícsérelőleg szolt fiáról, gróf Zichy Józsefről is. — Ó Felsége ezután a magyar delegáció tagjai közül mindenkit megszólított, s a cercele éppen egy félórát tartott. Az ellenzékét gróf Apponyi Albert, gróf Sztray Antal, ifj. Ábrányi Kornél és Bolgár Ferenc képviselték. Ó Felsége a királyi Bolgár Ferenczet, habár Bolgár a közös hadsereg tisztí egyenruhájában jelent meg, mégis magyarul szólította meg, s megkérde, melyik kerületben választották meg, s hogy mint katona hol és meddig szolgált a hadseregben? — Gróf Sztray Antallal a királyi a gazdasági helyzetéről, s kivált az országos esőhiányról szoltott és sajnálkozott a kedvezőtlen aratási kilátások felett. — Ábrányi Kornéllal a delegációk működéséről beszélt, s a külpolitikai helyzetre vonatkozólag megjegyzte: „most kissé nehéz helyzetben vagyunk, de bizton remélem, hogy szerencsésen kimegyünk belőle.” Gróf Apponyi Albertet igen szívélyesen szoltotta meg a király és egészségi állapotáról érdeklő tudakozódott. Kérdezte tőle, hogy Gleichenberg jót tett-e neki? mire Apponyi azt felelte, hogy a fűrdő csaknem teljesen elmulasztotta rekedtségét. Ó Felsége a kormánypárt tagjaival is szokott szívélyességgel társalkodott. Többek irányában szokatlanul meleg volt. Igy Jókai-val és Falk Miksával szomben fölemlíté a királyi szívet ért nagy csapást is, melynek nyomait — ugymond még ma is viseli, és megköszönte nekik azt a támogatást, melyet a gyász nehéz napjaiban tanúsítottak. Jókaitól a király ezután behatón kérdezősködött az „Osztrák Magyar-Monarchia irásban és képbén” című nagy ethnografiai munka előhadlottságáról és örömet fejezte ki, hogy a művet ugyanabban a szellemben csinálják tovább, főleg a felvirágzó Budapestről szolt cikket, mely már a jövő esztendőben kell, hogy megjelenjen, fogja nagy figyelemmel elolvasni. — Széll Kálmánnal hosszasan beszélgetett Ó Felsége, örömeinek adva kifejezést a fölött, hogy a regnikoláris bizottságok oly simán tárgyaltak. — Hegedűs Sándorral a király a reformkérdésekről szolt és azt a reményt fejezte ki, hogy öszre mások javaslatot leh-e elkészíteni. — Csorányi Antonnak szintén meleg szavakat mondott s egészségi állapotáról kérdezősködött. — Hieronymi Károlylyal az osztrák-magyar államvasut ügyeit hozta szóba. — Harikányi Frigyessele a lefolyt országgyűlési munkálatakról szolt. — Szilágyi Oivérrel a jövő őszi parlamenti kilátások felől kérdezősködött a király. — Latinovicz Gábornál Haynald bírnok hógylétéről kérdezősködött. — Gajary Ödönnek és Münnich Aurélnak azt mondta, hogy figyelemmel kísérte működésüket a lefolyt véderóvita alatt. — Gróf Andrássy Aladarral hosszasan társalgott a király s a távolmaradt gróf Andrássy Gyuláról élénk érdeklődéssel kérdezősködött. Schusztter Konstantin püspökkel a király kedélyesen társalkodott; mosolygott, midőn a püspök előadta, hogy „mennyit lehet tanulni a delegációban.” Gróf Zichy Henriknek megköszönte, hogy ily hőségben is eljött Bécsbe. Eppoly kegyes volt a király gróf Erdődy István és mások irányában. Az új delegátusokat, kik ez idő szerint először vettek részt a delegációban (Bolgár, Asbóthot, Gajaryt, Münchenet) Tiszta miniszterelnök mutatta be a királynak.

Köszönetnyilvánítás. (Folytatása a „Debr. Ell.” 120. számában közölt kimutatásnak). Az evang. imaház és iskolára adakoztas meg: Benyáts Emil és neje 20 frt, N. N., Böhm Sámuel, Boozkó főkapitány, Bánlint Sámuelné, Raics Lajos, Ormós Gáborné 10—10 frt, Raics Karolina, Rickl József, Csicsó Lajos öz. Alibán Mihályné, Dr. Varga Géza, Vecsey Viktor, Debreczeni ipar és keresk. bank, Lengyel Imre, Ármós Bálint, Dr. Tóth János, N. N., id. Gyürky Sándor, öz. Kenderesi Jánosné, 5—5 frt, Kemény Mór, Fekete Sándor, Steinacker Sándorné 3—3 forint, Kis Mórné, Fried Lajosné, Simonffy Sámuel, Kaeskovicsné, Pongrácz Géza, Huszár Károly, Szatbmáry Jánosné, Nadányi Sándorné, Kronauer Anna, Liptai Miklósné, Lamprecht Frigyesné, Bodoky Lajos, Kapros Gábor, gr. Otterstedt Bethlen Sarolta, Fürst Ödön, Szikszay Józsefné, Gondy Károly, Karap Mór, Huzly Luiz, Györfly Aladár 2—2 frt; Holländer Gyula, Tóth Béla, dr. Balkányi Éde 1—1 frt; Nemes Kálmán 1 frt 50 kr, Csúrka Jánosné, Czégely Ferenc, Horváth Jánosné, Horváth Tamásné, N. N., Falk Lajos, Harsányi János, Szücsné, Szabó

Jánosné, Sárváry Gyuláné, Ábrahám Lászlóné, öz. Komlósy Imréné, Buzás Elekne, Vágó Andor, Heider Antal, Hladlovsky János, Franzke Antal, Bergmann Károly, Barcsay Károly, Halusek József, Oltó János, Hackel János, Sik Lajosné, Kazinczy Béláné, Fehér Hermanné, Niházy Gusztávné, Niházy Matild, öz. Szilágyi Józsefné, Miskolci István, Makay Ferencné 1—1 frt; Bigonó János 1 frt 50 kr; Gaszner Károlyné, Védredy Viktorné, Raics Lina, Raics Lajos, Raics Károly, Raics Erzsébet, Raics Feri, Raics Pali, Lusztig Károly, Szabó Zsigmond, Geréby Fülöp, Strausz János, Dragota Ignác, Mayer Ferenc, N. N., Jámber Ferenc, Knoll Rudolf, Balás Ödön, Volant Andrásné, Liptai Sándorné, Harsányi Istvánné, Litványi Mátyás, Kéki Sándor, Kunz József és társa, Dézsi Lajos, Riesz H. 1—1 frt, Zelenka Samuné, Kabai Mihályné, Nagy Bálintné, 50—50 kr. Pomor Jánosné 60 kr. S. Gy. 50 kr. Harstein 50 kr. Biróné 60 kr. Varjas Andrásné 40 kr. Balogné 40 kr. N. N. 20 kr. öz. Raics Ferencné 60 kr. Pásztor János, öz. Hubert Jánosné, Báthory Imréné, Huszár Mihály, öz. K. Dánielné, N. N. 50—50 krr. Fogadják a nevészivű adakozók hálás köszönetünket Debreczen, 1889. jun. 24. Materny Lajos ev. lelkész. (Folyt. köv.)

Milyen lesz az idő? A mult hét óta az Európa fölött elterjedt légymóma nem változott, megmaradt mindenféle egyenlőnek s így ezen a héten is olyan időjárást várhatunk mint a mult héten volt: derült, meleg napokat itt-ott zivatarokkal.

Debreczeni ingatlanok forgalma. a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál, f. évi jun. 15-től jun. 23-ig, Gál Ferenc és neje Oravszky Rozália veszik Gránát Jagab és neje Krausz Rebeka újosztású szántóföldét 10250 frtért. Kun István és neje Kovács Zsuzsánna veszik Horváth János és neje Bakos Juliánna csapó-kerti szőlőjét 85 frtért. Balogh József és neje László Ilona veszik Tóth Etelka ifj. Csáthy Károlyné és Tóth István onddi szántóföldét 4500 frtért. Andrákó Mihály és neje Szücs Juliánna veszik Erdei Zsuzsánna Szücs Istvánné köntös kerti szőlőjét 280 frtért. Szathmári András és neje Bagli Juliánna veszik öz. Molnár Györgyné, Harsányi Juliánna egy is mint gyám házat új földjével 3300 frtért. Bakos János és neje Nagy Juliánna veszik öz. Molnár Györgyné, Harsányi Juliánna egy is mint gyám onddi szántóföldét 1300 feritért. Faragó Bálint és neje Polgári Juliánna veszik kiskorm Sarkadi György házat új földjével 7375 frt 18 k.

A rablógylkos gyermekek. A mult napokban Püspöki mellett elfoeketett rablógylkosság — melyről tegnap számbunkban megemlékeztünk — még mindig élkén foglalkoztatja a közönséget. Szinte hihetetlennek tünik fel, hogy két 13—15 éves gyermek képes legyen hasonló kora gyermektársát oly vad kegyetlenséggel meggyilkolni és pedig nem pillanatnyi harag és felhevülés folytán, hanem előre megfontolt szándékkal, rablási vágyból, hogy áldozatuk pénzén megosztozhassanak. Már említettük, hogy a kis bádogos inas Kulicsok Jánosnak egyik gyilkosa, a 15 éves Csergei Imre, megkerült és a csendőrség előtt töredelmes vallomást tett. Kiegészítésül eddigi közleményeinknek közöljük még az esetről a következő részleteket: Az áldozatul esett bádogos-inas a hátán hordott árucikkkel hazált Püspökiben s kinalta a vasuti pénztárnokot is, a ki, mig alkudott, látta, hogy néhány lépés távolban két fu folyvást szemmel kíséri őt, és gyakran összeszúdosnak. Majd azt látta, hogy az inas és a két fu együtt eltávoznak. Midőn másnap a kis fu meggyilkolását hallotta, gyanuá rögtön az előtte való nap látott két fiura esett, a kiknek egyike aznap reggel P-Ladányra, a másika B. Ujfaluba váltott jegyet. Az ő utabiztatása alapján történt Csergei elfogatása P-Ladányban, az atyja lakásán. Ez a Csergei a p-ladányi állomás egyik tisztviselőjénél szolgált s onnét eselődönyve hátrahagyásával, megszökött, azonban elvitte magával gazdája egészen új félt felöltését is. Apjának a gyilkosság elkövetése után hazatértek 10 krt adott s jellemző, hogy az apa határozott tagadásával szemben azt állítja, hogy tudatta apjával, hogy a tiz krajczár a rablott pénzből való. A gyilkosság okára nézve akként nyilatkozik, hogy neki maga mondta a kis bádogos-inas, hogy neki sem apja, s-m anyja, sem rokonai ninesenek, úgy gondolták tehát, hogy minek is éljen az ilyen árva. Csergei vézna testalkatú, de a nála fiatalabb gyilkos társa, Való Mihály, még sokkal véznább s csakis egyesült erővel és bizonyára nagy erőfeszítéssel (egy óráig tartott a küzdelem) győzhették le és ölhették meg a náluk sokkal erőteljesebb és magát bizonyára kétségbeesetten védelmező inast. Való Mihály tudvalevőleg a csendőriök láttára kiugrott a vasuti kocsiból és a buzavetések közt buzta meg magát. A csendőriök erélyesen nyomozza őt is és nagyon valószínű, hogy a rémes gyilkosság és másik tényezője is pár nap mulva előkerül.

Kirándulások Párisba. A július 2-án Párisba induló különvonat, melyet a m. á. v. városi menetjegyiroda rendez, csupán Budapestről vehet föl utasokat, minthogy e vonat a gyorsvonatok rendszeres sebességével fog menni, a vidékről esalakozók tehát, még ha a Dunántúlról valók is, kell, hogy Budapestre jöjjenek előbb s ezebből 50 százeleányi árleengedben részesülnek. A különvonat első és egyetlen pihenő helye Zürich, a hol az utazók meghálnak, az ottani polgárság is kü-

Korona forrás legtisztább és legolesőbb égvényes savanyúvíz raktára Debreczen és vidékére.

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet debreczeni fióktelep áru csarnoka ajánl

friss töltésű korona forrás és egyéb ásványvizeket, mindennemű

fűszer árukat, tisztán kezelt vörös és fehér gyógyborokat, oliva és ásványgép olajat, vaselint, legjobb minőségű

koosi kenőcsöt jutányos árak mellett.

Tisztelettel

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet debreczeni fióktelep árucarnoka. Nagyvárad-utca, megyeház mellett.

Korona forrás legtisztább és legolesőbb égvényes savanyúvíz raktára Debreczen és vidékére.

Korona forrás legtisztább és legolesőbb égvényes savanyúvíz raktára Debreczen és vidékére.

Poloskák svábbogarak, csótánybogarak, molyok, hangyák, bolhák, legyek stb.-ket biztosan és gyökeresen kiirtja csak az én minden

rovart irtó porom dobozokban 1 frtjával, kisebb 55 és 30 krjával. Azonkívül ajánlom különlegeségeimet, u. m. sváb- és csótánybogár-irtó-por dobozokban 1 frtjával, kisebb 55 krjával; moly- és hangya-irtó-por dobozokban 1 frt. kisebb 55 kr. Elpusztíthatatlan mézga-fújtatók, melyek segítségével a rovar, moly vagy oroszbogárpor egyformán szétszótható és a legkisebb hársadékokba belövelhető. Egy darab ára 40 kr. Poloska-irtó szesz butorok számára. Egy nagy üveg 50 kr., egy kis üveg 30 kr. Földművelésügyi hatóság poloska-irtó szesz, falazat számára. Festésnél, maszelesnél vagy falak mázolásánál a festékbe, mészhbe vagy vakolatba keverésre alkalmas. Egy pintes üveg elégséges egy közepnagyságu szobára. Ára 1 frt.

patkány- és egér-irtó-szer (Nem mérgező! csak rágó állatoknak halálos.)

Egy bádog doboz ára 1 ft. 6 doboz 5 frt. Vidéki megrendelések 1 frton alöz nem eszközöltnék. Nagyban vevők jutányos árleengedésben részesülnek. A főszerkesztő gyártmányaim megfelelő magyar és német használati utasításokkal el vannak látva. Valódi minőségben, nagy és kisebb mennyiségben kaphatók:

REISS B., vegytani termények gyára Budapest, VI. ker. Király utca 47. sz. a hozzá minden írásbeli megrendelés intézendő.

Kiadó Nádudvaron egy régebb idő óta fenálló üzlethelyiség a hozzátartozó tágas lakosztályal együtt.

Az üzlethelyiség alkalmas állványokkal vegyes kereskedéshez is fel van szerelve.

Átvehető minden órán. Értekezhetni Bárány Mór tulajdonossal Nádudvaron.

Budapest 1885. Nagy dísz oklevél. London 1877. Diszoklevél. N.-Palánkán 1887. Aranyérem.

Csik József első széri ment és vízhatlan mész-gyár. BEOCSINBAN. Központi iroda és raktár: Budapest, V. k., Rudolf-rakpart 8. szám.

ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi előjáróságok, valamint a n. é. építő közönség becses figyelmébe saját gyártmányu

Portland-cement és vízhatlan meszet melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállítanak

Arjegyék és magyarázat kívánatra s készséggel megküldetik.

Kecskemét 1872. Ujvidék 1875. Szeged 1878. Ezüst érem. Arany érem. Erdem-érem. Triest 1882. Arany érem.

„MARGIT” gyógyforrás, **„MAGYAR SELTERS”**

Vegyelve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénadtartalma kiváló hatásnak bizonyult különösen tüdőbántalmaknál a hol a szabadszén-sav csekélyebb jelenléte megőrzi a betegét a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénadtartalma a gyógyhatásu alkatrészeknek a beteg te-trészekbe való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabadszénadtartalomban erősebb ásványvizek, mint a seltersi, gleichenbergi, tülöbajokban, különösen tüdővérzéseknél már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használhatók.

A tüdőbetegek klimatikus gyógyintézetében, különösen a legátogatottabb Görbersdorffban, a Margit-víz otthonossá vált. Orvosi tekintélyeink Budapestén: Dr. Korányi, Dr. Gebhardt, Dr. Navratil, Dr. Poór, Dr. Kéty, Dr. Barbás; Bécsben: Dr. Bamberger, Dr. Duschek stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a légző-, emésztő- és húgyszervek általános hurutos bántalmainál.

Borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos forrástár **Édeskuty L.** m. k. ujházi ásványvíz-szállítónál Budapest.

Ugyiszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

Jó egészség az ember legifőbb kincse.

A javított **kárpáti egészségilabdaosok**

főtulajdonsága az egész beiszervezetnek működését állandó egyöntetűségben fentar-tani, amennyiben a meghűtött gyomrot és vért fölmelegítik, a fülösleges epét, gyomorsavat és nyákot a legkellemebb módon és természetesen uton a bántrendszertől kivezetik, az ételhez itálhoz való vágyat fokozzák, alhasi felfúvódást (szelket) eloszlatják és az ebből eredő gyomorszorulást, székrekdést, felbűfűgést, fej- és hát-fájást, szédülést, tagszagotást, kedélytelen-éget megszüntetik.

Kiváló jó tulajdonságuk ezen labdaosoknak az, hogy oly szelid-n hatnak, mi-ként még a legérzékenyebbek sem terheltetnek meg általuk, mert sem undort, sem hasrágást, csikarást nem okoznak.

A beérkezett számos elismerő nyilatkozatok közül:

T. Gömbös L. urnak, Tolnán.

Nem találom szavakat, hogy hogyan áldatom önt a jó Istenel az ön által fel-talált javított labdaosáért, mert engem nagy bajomból kigyógyított és jó étvágyat adott, 15 év óta volt gyomrom dagadt és csak kőnyű étkekkel táplálkozhattam, most pedig bármint eszem, az jól esik, és ezt az ön kitűnő labdaosainak köszönhetem, miért is fogadja őszinte hála-m.

Veszprém, 1888. November 14. S z a b a d y J., gazdatiszt.

Kérem az Ön által készített egészségi labdaosokból egy tekerestet utávétellel küldtetni; aayám kitűnő eredményel használja, tisztelettel Szombathely, Márcz. 24. 1889. N é m e t h G y u l a, törvsv. bíró.

Kitűnő jól javított egészségi labdaosai általam a legjobb eredménnyel használ-tattak el. Egészségemet visszatdák ugyanyira hogy 79 éves koromban ismét köny-nyen foglalkozgathatok; ily szerencse mellett, a melyet egyedül önnek köszönhetek kérem kitűnő labdaosáiból 12 doboz részemre megküldést.

Pátka, (Győr-m.) Apr. 20. 1889. Tisztelettel I h á s z J á n o s, földbirtokos

Egy 15 labdaosot tartalmazó dobozka ára 21 kr., hat dobozkat tartalmazó ut-sításba csomagolt tekerest 1 frt.

Csupán azon dobozka tartalmaz eredeti készítményt, melynek oldalán ezimerem pecsétnyomata, fenekén a törvényesen bejegyzett védjegy látható.

Ezen labdaosok kaphatók a készítőnél:

G ö m b ö s L á s z l ó gyógyszerésznél Tolnán, valamint a legtöbb gyógyszerárban.

Raktár Debreczenben Dr. Rothschnek V. Emil gyógyszerész urnál. (Telefon üszeküttetés.)

Alapított 1858-ban.

WALSER FERENCZ

első magyar gép és tüzelőszerek gyára, harang és érezőtödeje BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

Ajánlja gyártmányát mint magyar különlegességet

kutakban és mindennemű szivattyukban

Elvállal teljes vízvezetékek berendezését városok, földbirtokosok és magánk részére, modern technikai alapon és kedvező feltételek mellett, ajánkozik

KÖZ és MAGÁN FÜRDŐK felszerelésére

szagmentes ürszékek felállítására s minden vízműi munka gyors és pontos kivitelére.

Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten küldetnek.

EGYETLEN BELFOLDI SZIVATTYU GYÁR.

Debreczen, 1889. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr,” könyvnyomdájában Széchényi-utca SIMON-ház.